

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Psihopedagogie creștină (pedagogie și credință)/ Keresztyén pedagógiai pszichológia (pedagógia és hit)/ Christian Pedagogical Psychology (Pedagogy and Faith)

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Református valláspedagógia (vallástanár)
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Keresztyén pedagógiai pszichológia (pedagógia és hit)			A tantárgy kódja	TLM1504
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	dr. Gorbai Gabriella Márta				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Kovács Szabolcs				
2.4. Tanulmányi év	III.	2.5. Félév	I.	2.6. Értékelés módja	V
				2.7. Tantárgy típusa	DD

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	100	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					15
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					13
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					6
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					58
3.8. A félév összóraszám					100
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	Nincs
4.2. Kompetenciabeli	Képesség az alapvető nevelésméleti ismeretek megértésére

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Okostábla, Microsoft Teams
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Okostábla, Microsoft Teams, Biblia Intézeti könyvtár

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • emberi viselkedésre vonatkozó ismereteket alkalmaz • coachingot és mentorálást folytat • megerősíti a pozitív magatartást • önvizsgálatra bátorítja a tanácsadáson részt vevőket • támogatja a befogadást
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • önértékelést végez • megbízhatóságot tanúsít • aktívan odafigyel • reflektív és empátikus kommunikációs készségek • krízisérzékenység, prevenció gondolkodásmód fejlesztése.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	<p>A hallgató felismeri és megérti egy személy vagy csoport spirituális elkötelezettségét egy magasabb életcél elérésére, a létezés anyagi határain túl.</p> <p>A hallgató ismeri a hitfejlődés, a vallási szocializáció, a személyiségfejlődés és a keresztyén nevelési elveket.</p>
Képességek	<p>A hallgató képes hallgató az erkölcsi fejlődés és haladás technikáit és módszereit alkalmazza, mint például: ima, meditáció, aszkézis, játékok, stb.</p> <p>A reflektív gondolkodás alapján a hallgató megkülönbözteti és hierarchizálja saját és társai tetteit és tetteit, megérti és előre látja e tettek és tettek következményeit a társadalmi értékek és az evangélium szemszögéből.</p> <p>A hallgató képes a hitfejlődési szakaszok elemzésére, erkölcsi nevelési programok tervezésére.</p>
Felelősség és önállóság	<p>A hallgató képes az erkölcsi haladás tükrözésére és elemzésére, az elért eredmények függvényében képes megváltoztatni vagy váltani a spirituális fejlődés technikáit és módszereit.</p> <p>Felelős és megfontolt döntéseket hoz társai és saját tettei tekintetében, értékeli társai cselekvésének eredményeit a társadalmi és közösségi élet aktuális szakaszához igazodva.</p> <p>Saját hitének pedagógiai alkalmazása, értékalapú döntéshozatal, önálló nevelési helyzetek kezelése.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A hallgatók megismerjék a keresztyén nevelés pszichológiai és pedagógiai alapjait. • Áttekinthetik a hitfejlődés és személyiségfejlődés kapcsolódási pontjait. • Képesek legyenek a keresztyén hit értékeit a pedagógiai gyakorlatba integrálni. • Reflektív és felelős nevelői attitűd kialakítása.
--------------------------------------	---

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A tárgy célja, hogy a hallgatók elméleti ismeretekkel, önreflexiós készséggel és gyakorlati nevelési eszköztárral rendelkezzenek a keresztyén alapú pedagógiai munka végzéséhez — iskolában, gyülekezetben, ifjúsági közösségben egyaránt.
-------------------------------------	--

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A keresztyén pedagógia alapfogalmai	Tanári előadás, megbeszélés	
2. A világnézeti nevelés kérdései	Vita, csoportmunka	
3. Hitfejlődés elméletei (Fowler, Oser-Gmünder)	Vita, csoportmunka	
4. Vallási szocializáció gyermekkorban	Esettanulmány elemzése	
5. Személyiségfejlődés és hit	Önismereti gyakorlat, csoportos vita	
6. A lelkiismeret fejlődése	Történetelemzés, páros munka	
7. A bűntudat és megbocsátás pszichológiája	Drámapedagógiai gyakorlat	
8. Erkölcsi nevelés és keresztyén értékek	Projektmunka	
9. Vallási krízisek serdülőkorban	Szerepjáték, vita	
10. Mentálhigiéné és hit	Önismereti teszt, reflexió	
11. A vallásos élmény pedagógiája	Élményfeldolgozás, beszélgetőkör	
12. Az imádság helye a nevelésben	Kreatív gyakorlatok	
13. Egyéni útkeresés és tanári kísérés	Esetelemzés	
14. Saját hit és pedagógiai gyakorlat összekapcsolása	Portfólióképzítés, önreflexió	
Könyvészet: <ul style="list-style-type: none"> Cole, M. & Cole Sh.(1998) Fejlődéslélektan, Osiris, Budapest Séra László (2000) Erkölcsi ítéletalkotás, érzelmek és viselkedés, Pécs, Comenius Bt. Tamminen, K., Vesa L., Pyysiäinen, M., (1998) Hogyan tanítsunk hittant? – Vallásdidaktika, Budapest, Teológiai Irodalmi Egyesület Schweitzer F. (1999) Vallás és életút – Vallási fejlődés és keresztyén nevelés gyermek és ifjúkorban, Budapest, Kálvin János Kiadó Buda Béla, Az empátia – a beleélés lélektana, Budapest, Gondolat Kiadó. Gorbai Gabriella Márta (2013): A mélyreflexió alkalmazási lehetőségei vallás tanárjelöltek tevékenységének optimalizálásában, Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár. A vallás tanár önismereti és spirituális kompetenciája (Autocunoașterea și competențele spirituale ale profesorului de religie), In: Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, 2018/1. 123-129. 8. The reflection that connects us with ourselves, with the present, and with our future perspectives. In: Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica, 2020/2. 305-328. 		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Iskola - Gyermek - Tanítás. Kihívások a mai pedagógus számára. Mi az igazán hasznos? Mi szorul módosításra?	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	

Család - Gyermek- Iskola. A gyermek szociális életterei és azok kölcsönhatása. A pszichológiai együttthatók ismertetése. Következtetések.	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	
Harag - Agresszió - Félelmek- Szorongás- tapasztalatok a gyermek életében.	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	
Gyermekvédelem és mentálhigiéné. A gyermek nevelése, felvilágosítása és a támasznyújtás lehetőségei	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	
Család károsító hatásai a gyermek életében. Agresszió, abúzus, incestus, szerfogyasztás, szülői minták.	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	
A közösség és a gyermek. Mentálhigiénés és szempontok és következtetések a pedagógia számára.	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	
A gyermek vallásos fejlődése. A vallásosság kialakulásának szociálpszichológiai tényezői. Az istenkép. A vallásos reprezentáció.	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	
Iskola-pedagógus kapcsolat. Milyen tényezők befolyásolják a pedagógusokat? hogyan hat ez rájuk, ill. hogyan hat ez vissza a diákokra?	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	
Problémás viselkedés az osztályközösségben. Deviancia. Megközelítési és értelmezési lehetőségek.	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	
Fegyelmezés, értékelés, minősítés az iskolában, családban, szociális hálóban (kortárs csoportban),	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	
Erőszak, szexuális tartalom és szociális platformok. A multimédia hatása a gyermek fejlődésére. Következtetések.	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	
Szocializáció és nehézségek a serdülőkorban. Értelmi és érzelmi intelligencia kapcsolata a vallásos fejlődéssel.	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	
Pozitív fegyelmezés az iskolában. A fegyelmezés pszichológiai motivációja.	PPT bemutató, csoportos megbeszélés	

Könyvészet:

- Németh Dávid: Hit és nevelés. Valláslélektani szemléletmód a mai valláspedagógiában. Budapest, 2002
- Vajda Zsuzsa, Kósa Éva: Neveléslélektan. 2005
- Bagdy Emőke-Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2002.
- Friedrich Schweitzer: Vallás és életút. Vallási fejlődés és keresztény nevelés gyermek-és ifjúkorban. Kálvin Kiadó, Budapest 1999.
- Horváth-Szabó Katalin(szerk): Valláspszichológiai tanulmányok. Akadémiai Kiadó, Budapest2003
- Horváth-Szabó katalin(szerk): Vallásosság és személyiség. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba, 2007.
- BUDA Béla: Az iskolai nevelés - a lélek védelmében. Az iskolai menálhigiéné alapelvei. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2003.
- Ralf Koerrenz/Michael Vermke(Hg): Schulseelsorge – Ein Handbuch. Vandenhoeck-Ruprecht 2008.
- Andrew Root: The Relational Pastor. Sharing in Christ by Sharing Ourselves. IVP, Downers Grove, Illinois, 2013.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A valláspedagógus/lelkész nélkülözhetetlen kompetenciája az iskolai élettér szakmaspecifikus ismerete. Az oktatás mellett képes kell legyen megfigyelni pszichoszociális folyamatokat és ismernie kell a lehetséges megoldás-lehetőségeket. Ez csak akkor sikerülhet, ha megfelelően ismeri a modern társadalomtudományok kutatási eredményeit, tisztában van a katekézis lehetőségein túl a pszichopedagógia értelmezési keretrendszerével. A kurzus (előadás és szeminárium) erre a kompetenciára nyújt megerősítést.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A keresztyén pszichopedagógiához kapcsolódó alapfogalmak ismerete		10%
	A valláspszichológia kiemelkedő alakjai munkásságának szakszerű, reflektív bemutatása, értelmezése és értékelése	írásbeli vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Témafelvezetés, technikai megoldás és kivitelezés.	szemináriumi dolgozat	40%
	Súlypontok és kritikai észrevételek megfogalmazása.		
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> Aktív részvétel a tanórákon, a kurzus anyagának legalább 70%-os ismerete, szemináriumi dolgozat megírása és bemutatása. 			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja			
--	--	--	--	--

Előadás felelőse:

Kitöltés időpontja:
2025.04.24.

dr. Gorbai Gabriella Márta

Szeminárium felelőse:

dr. Kovács Szabolcs

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

..

Intézetigazgató:

.....

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többi, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

